

JULKISEN HALLINNON PAIKKATIETOALUSTA-HANKKEEN ASETTAMINEN, MUUTOS 2.10.2017

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on asettanut Julkisen hallinnon yhteinen paikkatiedon palvelualuehankkeen (Paikkatietoalusta-hanke) helmikuussa 2017. Tällä päätöksellä ministeriö muuttaa asettamis päätöstä hankkeen siirtyessä vaiheittain valmisteluvaiheesta toteutusvaiheeseen. Merkittävin muutos on toteutusta ohjaavan ohjausryhmän asettaminen.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 1.3.2017 - 31.5.2019.

Tausta

Hallitusohjelman toteuttamista tuetaan Digitalisoidaan julkiset palvelut - kärkihankkeella, jonka avulla julkisia palveluita pyritään rakentamaan käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi toimintatapoja uudistamalla. Julkisen hallinnon yhteinen paikkatiedon palvelualue -hanke (Paikkatietoalusta-/PTA-hanke) on tähän kärkihankkekokonaisuuteen kuuluva hanke. Paikkatietoalusta-hanketta on valmisteltu valtiovarainministeriön JulkICT-osaston johtamassa digitalisaatiohankkeita käsittelevässä työryhmässä ja toimintatapojen uudistamisen ministerityöryhmä puolsi hankkeen jatkovalmistelua kokouksessaan 2. helmikuuta 2016. Hankkeen vastuutahoksi on osoitettu MMM. Hanke on saanut toteutussuunnitelmien valmisteluun tarkoitetun osan rahoituksesta vuoden 2017 budjetissa. Toteutusvaihetta varten hankkeelle on osoitettu määrärahaa vuoden 2017 ensimmäisessä lisätalousarviossa. Loppuosaa rahoituksesta on tarkoitus osoittaa vuoden 2018 talousarviossa.

Hanke koostuu kahdeksasta osahankkeesta ja hankekokonaisuuden valmisteluun on osallistunut keskeisinä kumppaneina valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Suomen Ympäristökeskus, Maanmittauslaitos ja Kuntaliitto. Hanke edellyttää osahankkeesta riippuen paikkatietojen yhteentoimivuuden, tietoprosessien ja arkkitehtuurien kehittämistä, kokonaan uusia järjestelmiä ja palveluita sekä kehittämistoimenpiteitä myös olemassa olevissa järjestelmissä.

Kuva 1. Paikkatietoalusta-hankkeen yleiset tavoitteet

Tässä hankkeessa julkisen hallinnon yhteisellä paikkatietoalustalla tarkoitetaan uutta tieto- ja palvelukokonaisuutta, jonka avulla julkisen hallinnon toimijat voivat tuoda omat, yleensä jotakin organisaatiokohtaista tarkoitusta varten keräämänsä paikkatiedot osaksi yhteistä tietovarantoa ja saattaa ne palvelualueen kautta tarjolle eri käyttötarkoituksiin. Paikkatietoalusta tuo julkishallinnon keskeisiä paikkatietoaineistoja saataville yhteiskäyttöiseen alustaan, jonka varaan yksityissektori voi rakentaa mm. omia palveluekosysteemejä. Alusta on kehittyvä kokonaisuus, joka muodostuu vaiheittain sekä keskitetyistä että eri toimijoiden vastuulla olevista hajautetuista osista. Hanke on laaja poikkihallinnollinen yhteistyöhanke, josta hyötyvät useat tahot julkishallinnossa ja yksityissektorilla.

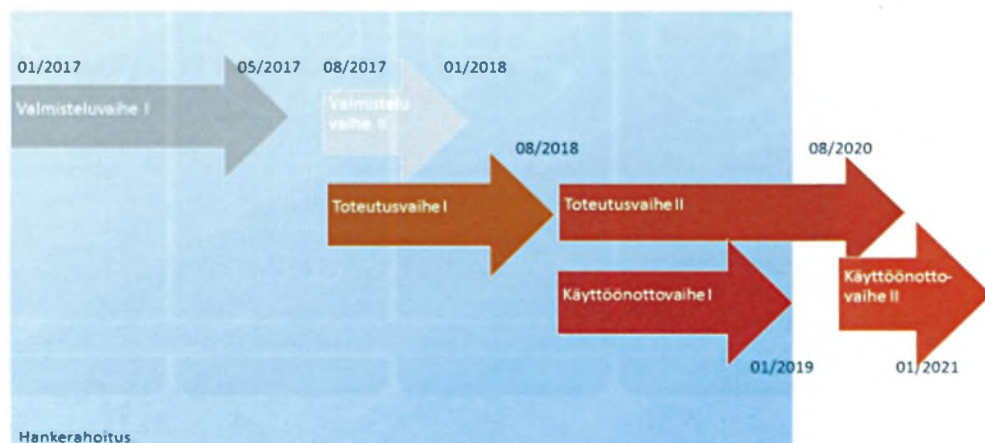
Tehtävät

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kahdeksan osahanketta liitteenä olevan hankesuunnitelman mukaisesti.

Kuva 2. Paikkatiedon palvelualue-hankkeen osahankkeet

Aikataulu ja vaiheistus

Kuva 3. Yleiskuva hankkeen aikataulusta.

Hanke jakautuu valmistelu-, toteutus- ja käyttöönottovaiheisiin kuvan 3 mukaisesti.

Hankkeen tarkistuspisteinä toimivat hankkeen johtoryhmän kokoukset, joissa tarkistetaan kunkin vaiheen tilanne ja lopputulokset sekä seuraavien vaiheiden suunnitelmat. Yksi keskeinen tarkistuspiste on valmisteluvaiheen päättävä ja toteutusvaiheen aloitettava kokous, jossa vahvistetaan hankkeen toteutusvaiheen suuntaviivat.

Ohjausmalli

Hankkeen strateginen ohjaus

Hanke on osa Digitalisoidaan julkiset palvelut -kärkihanketta, jonka toteuttamisesta vastaa valtiovarainministeriön JulkICT-osasto. Toimintatapojen uudistamisen ministeriryhmä käsittelee hallituksen ”digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen” -kärkitavoitteen alle kuuluvat asiat.

Vastuuministeriönä toimivaa maa- ja metsätalousministeriötä tukee hankkeen toteutusvaiheessa strateginen ohjausryhmä, joka koostuu valtiovarainministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, puolustusministeriön, sisäministeriön, ympäristöministeriön, Maanmittauslaitoksen (hankevastuutaho), Kuntaliiton ja Suomen Ympäristökeskuksen edustajista. Strateginen ohjausryhmä kuulee säännöllisesti paikkatietoalan yritysten näkökulmia hankkeen toteuttamiseen.

Ohjausryhmän kokoonpano:

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja Pentti Lähteenoja MMM

Jäsenet:

Ympäristöneuvos	Matias Warsta	PLM
Johtava asiantuntija	Ari-Pekka Dag	SM
Neuvotteleva virkamies	Riitta Autere	VM
Tietohallintojohtaja	Jukka Litmanen	YM
Innovaatiojohtaja	Antti Kosonen	Maanmittauslaitos
Kehittämispäällikkö	Matti Holopainen	Kuntaliitto
Ryhmäpäällikkö	Riitta Teiniranta	Suomen Ympäristökeskus

Hankkeen pysyvinä asiantuntijoina toimivat hankepäällikkö Antti Jakobsson (MML) ja tietohallintojohtaja Antti Vertanen (MMM), joka toimii myös ohjausryhmän sihteerinä. Ohjausryhmä voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita puheenjohtajan päätöksellä.

Ohjausryhmän tehtävänä on hyväksyä toteutussuunnitelmat ja huolehtia hankkeen toteutumisesta suunnitelmien ja kärkihankkeita koskevien linjausten mukaisesti sekä seurata hanketason riskejä ja resurssien käyttöä. Johtoryhmä raportoi MMM:n kautta kärkihankkeiden hallinnasta vastaavalle taholle tarpeiden mukaisesti. Ohjausryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa.

Hankkeen toteutumista seuraa säännöllisesti myös valtioneuvoston 6.10.2016 asettama laajapohjainen paikkatietoalan keskeisistä toimijoista muodostuva Paikkatietoasiain neuvottelukunta (Patine), joka on samalla myös julkisen hallinnon tietohallin-

non neuvottelukunnan (Juhta) yksi ns. asiantuntemusalue. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii tietohallintojohtaja Antti Vertanen (MMM). Neuvottelukunta voi nimetä keskuudestaan työvaliokunnan, joka keskittyy seuraamaan ja tukemaan paikkatietoalustahanketta ja raportoi säännöllisesti neuvottelukunnalle. Neuvottelukunnan esille nostamat strategista ohjausta vaativat asiat viedään käsiteltäväksi ohjausryhmään.

Hankkeen toteutuksen ohjaus ja seuranta

Hankepäällikkö seuraa koko hankkeen ja osahankkeiden etenemistä ja huolehtii hankkeen asioiden esittelystä ja raportoinnista ohjausryhmässä ja Paikkatietoasiain neuvottelukunnassa. Hankepäällikön tukena MMM:ssä toimii hanketoimisto ja osahankkeiden toteutusta yhteensovittava hankeryhmä, joka muodostuu osahankkeita toteuttavien tahojen edustajista.

Hankepäällikkönä toimii yli-insinööri Antti Jakobsson maanmittauslaitoksesta.

Osahankkeet

Osahankkeita on kahdeksan ja ne on kuvattu hankesuunnitelmassa. Osahankkeilla on nimetyt vetäjät ja tarvittaessa keskeisten toimijoiden muodostamat projektiryhmät. Osahankkeet vastaavat toteutuksesta yhteistoiminnassa hankepäällikön ja muiden osahankkeiden kanssa.

Hankefoorumi

Paikkatietoalusta tehdään yhteistyössä ja sitä varten tarvitaan eri organisaatioiden edustajia vaikuttamaan hankkeen valmisteluun ja toteutukseen. Tätä tarkoitusta varten perustetaan hankefoorumi.

Kustannusarvio

Hankkeelle on varattu kärkihankerahoitusta yhteensä 8 milj. €. Hankkeelle on myönnetty vuoden 2017 budjettiin (täydentävä talousarvioesitys HE 249/2016 vp ,18.11.2016) MMM:n momentille 800 000 euroa hankkeen valmisteluun (valmisteluvaihe). Toteutusvaihetta varten MMM:n momentille on myönnetty lisäksi Vuoden 2017 1. lisätalousarviossa 4,06 m€. Loput toteutusvaiheen rahoituksesta on tarkoitus sisällyttää vuoden 2018 budjettiin.

Kustannusten jako noudattaa seuraavia periaatteita:

- Kukin valmisteluun tai toteutukseen osallistuva osapuoli vastaa hankkeeseen organisaationsa edustajana/asiantuntijana osallistuvan henkilöstönsä kustannuksista mukaan lukien mahdolliset matkustus-, työväline-, yms. kustannukset. Tämä työ katsotaan osallistumiseksi oman toiminnan normaaliin kehittämiseen, jota ei rahoiteta hankkeesta.
- Varsinaiset uusien järjestelmien ja palveluiden suunnittelu- ja kehittämiskustannukset katetaan hankkeen määrärahoilla toteutussuunnitelman mukaisesti. Toteuttavat tahot vastaavat toteutus- ja käyttöönottovaiheen kustannuksista osoitetun määrärahan puitteissa.

- Uusien järjestelmien ja palveluiden hallinnasta vastaavat tahot vastaavat niiden mahdollisista ylläpitokustannuksista hankkeen päätyttyä.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Johtaja

Raimo Vajavaara

JAKELU

- maa- ja metsätalousministeriö
- puolustusministeriö
- sisäministeriö
- valtiovarainministeriö
- ympäristöministeriö
- Kuntaliitto
- Maanmittauslaitos
- Suomen Ympäristökeskus
- Paikkatietoasiain neuvottelukunta
- Hankepäällikkö Antti Jakobsson, Maanmittauslaitos
- Tietohallintojohtaja Antti Vertanen, MMM